

C-375/23. sz. ügy¹ [Meislev]**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2023. június 13.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Højesteret (Dánia)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2023. június 6.

Fellebbező:

EN

Ellenérdekű fél:

Udlændingenævnet

Az alapeljárás tárgya

Az alapeljárás tárgyát az képezi, hogy az állandó tartózkodási engedély megtagadása, amelyről az Udlændingenævnet (bevándorlásügyi jogorvoslati bizottság, Dánia) 2018. július 18-án értesítette a fellebbezőt, EN-t, összeegyeztethető-e az 1/80 határozat 13. cikkében foglalt „standstill” klauzulával. A felek egyetértének abban, hogy az állandó tartózkodási engedélyt megtagadó határozat meghozatalának időpontjában EN a Dániában jogszerűen tartózkodó török munkavállaló jogállásával rendelkezett, és ezért önálló jogok illették meg a „standstill” klauzula alapján.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogalapja

A Højesteret (legfelsőbb bíróság, Dánia) az EUMSZ 267. cikk alapján úgy határozott, hogy előzetes döntéshozatal iránti kérelmet terjeszt az Európai Unió

¹ A jelen ügy neve fiktív. Az nem egyezik az eljárásban részt vevő egyetlen fél valódi nevével sem.

Bírósága elé az 1/80 határozat 13. cikkében foglalt „standstill” klauzula értelmezése tárgyában.

A jelen ügy először is azt a kérdést veti fel, hogy az 1/80 határozat 13. cikkében foglalt „standstill” klauzula hatálya alá tartozó új korlátozásnak minősül-e azon feltételek megszigorítása, amelyek mellett a török munkavállaló állandó tartózkodási engedélyt kaphat valamely tagállamban. Ha e kérdésre igenlő választ kell adni, akkor felmerül a kérdés, hogy a munkavállaló adott tagállamban való jogszerű tartózkodása és munkavégzése előzetes időtartamával kapcsolatos szigorúbb feltételek (azaz a szigorúbb időbeli feltételek) közérdeken alapuló nyomós okkal igazoltnak és arányosnak tekinthetők-e, vagyis hogy e feltételek alkalmasak-e a kitűzött cél elérésének biztosítására, és nem haladják-e meg az annak eléréséhez szükséges mértéket.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1) Az Európai Gazdasági Közösség és Törökország közötti társulást létrehozó megállapodás – amelyet 1963. szeptember 12-én Ankarában írt alá egyrészlől a Török Köztársaság, másrészlől az EGK tagállamai és a Közösség, és amely megállapodást a Közösség nevében az 1963. december 23-i 64/732/EGK tanácsi határozat kötött meg, hagyott jóvá és erősített meg – által létrehozott társulási tanácsnak a társulás fejlesztéséről szóló, 1980. szeptember 19-i 1/80 határozatának 13. cikkében foglalt „standstill” klauzula hatálya alá tartoznak-e az állandó tartózkodási engedély valamely tagállamban történő megszerzésére vonatkozó feltételeket megállapító nemzeti jogi rendelkezések?

2) Ha igen, akkor a harmadik országbeli állampolgárok sikeres beilleszkedésének megkönnyítésére alkalmasnak tekinthető-e a valamely tagállamra vonatkozó állandó tartózkodási engedély megszerzésére vonatkozó időbeli feltételek megszigorítása (azaz a külföldi adott tagállamban való előzetes tartózkodásának és foglalkoztatásának időtartama tekintetében megállapított minimumkövetelmények megszigorítása)?

A hivatkozott uniós jogi rendelkezések

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés, a 45. cikk (3) bekezdésének d) pontja

Az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (EGT vonatkozású szöveg); 16. és 28. cikk

Az Európai Gazdasági Közösség és Törökország közötti társulást létrehozó megállapodás – amelyet 1963. szeptember 12-én Ankarában írt alá egyrészt a Török Köztársaság, másrészt az EGK tagállamai és a Közösség – által létrehozott társulási tanácsnak a társulás fejlesztéséről szóló, 1980. szeptember 19-i 1/80 határozata (1/80 határozat) (HL); 6. és 13. cikk

Az Európai Gazdasági Közösség és Törökország között társulást létrehozó megállapodás elfogadásáról szóló, 1963. december 23-i 64/732/EGK tanácsi határozat (HL 1964. 217., 3685. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 11. kötet, 10. o.)

Az Európai Unió Bíróságának ítéletei:

2022. december 22-i X ítélet, C-279/21, EU:C:2022:1019, 30–46. pont

2019. július 10-i A ítélet, C-89/18, EU:C:2019:580, 31–34., 39., 40. és 45–47. pont

2010. december 9-i Toprak és Oguz ítélet, C-300/09 és C-301/09, EU:C:2010:756, 44. pont

1995. június 6-i Bozkurt ítélet, C-434/93, EU:C:1995:168, 19., 20. és 40. pont

2011. december 8-i Ziebell ítélet, C-371/08, EU:C:2011:809, 66., 68. és 69. pont

2010. október 7-i Lassal ítélet, C-162/09, EU:C:2010:592, 32. és 37. pont

2014. július 10-i Dogan ítélet, C-138/13, EU:C:2014:2066, 38. és 39. pont

2016. április 12-i Genc ítélet, C-561/14, EU:C:2016:247, 51., 52., 56., 66. és 67. pont

2017. március 29-i Tekdemir ítélet, C-652/15, EU:C:2017:239, 53. pont

2018. augusztus 7-i Yön ítélet, C-123/17, EU:C:2018:632, 72. pont

2021. szeptember 2-i B ítélet, C-379/20, EU:C:2021:660, 19–35. pont

2014. január 16-i Onuekwere ítélet, C-378/12, EU:C:2014:13, 24. és 25. pont

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlata

2008. június 23-i Maslov kontra Ausztria ítélet, 1639/03. sz.

A hivatkozott nemzeti jogi rendelkezések

Az állandó tartózkodási engedély megszerzésének 1980. december 1-jén – az 1/80 határozat 13. cikkében foglalt „standstill” klauzula Dániában történt hatálybalépésének időpontjában – hatályos feltételeit az ezen időpontban hatályos

udlændingelov (a külföldiekről szóló dán törvény, lásd: lovbekendtgørelse nr. 344 af 22. juni 1973 [1973. június 22-i 344. sz. egységes szerkezetbe foglalt törvény]) alapján elfogadott bekendtgørelse nr. 196 af 23. maj 1980 (1980. május 23-i 196. sz. rendelet) állapította meg.

Az állandó tartózkodási engedélyt megtagadó vitatott határozat meghozatalára a külföldiekről szóló törvénynek a határozat meghozatalának időpontjában hatályos, a lovbekendtgørelse nr. 412 af 9. maj 2016 (2016. május 9-i 412. sz. egységes szerkezetbe foglalt törvény) szerinti módosított változata 11. §-ának 3–5. bekezdése alapján került sor.

A külföldiekről szóló **2016. évi** törvény 11. §-ának 3–5. és 16. bekezdése megállapítja azokat a feltételeket, amelyek mellett állandó tartózkodási engedély adható, többek között azt a feltételt, hogy a külföldinek legalább hat évig (3. bekezdés) vagy legalább négy évig (5. bekezdés) jogszerűen az országban kell élnie. A legalább hatéves jogszerű tartózkodás mellett minden külföldinek teljesíteni kell a négy további, beilleszkedéssel kapcsolatos feltétel közül kettőt ahhoz, hogy állandó tartózkodási engedélyt kapjon. Ha az alapfeltételek és mind a négy további, beilleszkedéssel kapcsolatos feltétel teljesül, a külföldi már négy év után állandó tartózkodási engedélyt kaphat.

Az állandó tartózkodási engedélyek megadásának szabályait módosító lov nr. 572 af 31. maj 2010 (**2010.** május 31-i 572. sz. törvény) által beillesztett 11. § előkészítő munkálataiból kitűnik, hogy a módosítás célja annak biztosítása volt, hogy egyértelmű kapcsolat álljon fenn a külföldiekről szóló törvény állandó tartózkodási engedélyekre vonatkozó szabályai és a külföldiek beilleszkedése között.

Ami az állandó tartózkodási engedélyekre vonatkozó rendelkezéseket illeti, a külföldiekről szóló törvény 11. §-ának – a lov nr. 572 af 18. juni 2012-vel (**2012.** június 18-i 572. sz. törvény) elfogadott – későbbi módosítására irányuló jogalkotási javaslatból kitűnik többek között az, hogy az állandó tartózkodási engedélyek megadására vonatkozó szabályok fő célja a Dániában való jobb beilleszkedés ösztönzése és biztosítása kell, hogy legyen. A javasolt [és később elfogadott] módosítás azt jelentette, hogy a tartózkodási követelményt négy év tartózkodásról öt év tartózkodásra módosították, a foglalkoztatási követelményt pedig a három évből két és fél év teljes munkaidős foglalkoztatásról öt évből három év teljes munkaidős foglalkoztatásra emelték. E módosítás célja az volt, hogy megerősítsék az egyes külföldiek arra való képességét, hogy rugalmasabban szervezzék meg beilleszkedésük folyamatát.

Végül a külföldiekről szóló törvény – lov nr. 102 af 3. februar 2016-tal (**2016.** február 3-i 102. sz. törvény) elfogadott – módosítására irányuló jogalkotási javaslatból kitűnik többek között az, hogy e javaslat az állandó tartózkodási engedély megszerzése lehetőségének a következők szerinti szűkítésére tett javaslatot: a jogszerű tartózkodással kapcsolatos időbeli feltételt hat évre kell módosítani, a foglalkoztatási követelményt pedig az utolsó három éven belüli két

és fél éves rendes teljes munkaidős foglalkoztatásra vonatkozó követelményre kell szűkíteni. [E javaslatot elfogadták.] Konkrétabban, az időbeli feltételt főszabályként hatéves jogszerű tartózkodásra emelték valamennyi külföldi esetében, akiknek számos szigorúbb alapfeltételt is teljesíteniük kell. Ezen alapfeltételek a jó hírnév követelményére, valamint a dán nyelvtudással és a foglalkoztatással kapcsolatos követelményekre vonatkoznak. Emellett a hatéves jogszerű tartózkodásra vonatkozó időbeli főszabály alól kivételt képez, hogy azok a külföldiek, akik bizonyították a dán társadalomba való beilleszkedésre való különleges képességüket és hajlandóságukat, legalább négyéves jogszerű dániai tartózkodást követően állandó tartózkodási engedélyt kaphatnak. Úgy kell tekinteni, hogy a külföldi bizonyította a dán társadalomba való beilleszkedésre való különleges képességét és hajlandóságát, ha az alapfeltételek teljesítésén túlmenően mind a négy további, beilleszkedéssel kapcsolatos feltételt is teljesíti. A további feltételek a beilleszkedéssel kapcsolatos alábbi kritériumokra vonatkoznak: polgári szerepvállalás, nagyobb mértékű munkaerőpiaci részvétel, bizonyos összegű éves adóköteles jövedelem és különösen jó dán nyelvtudás. A feltételek egyenrangúak, és így az adott külföldinek kell eldöntenie, hogy a négy feltétel közül melyik kettőnek a teljesítését tudja bizonyítani.

Összességében a 2016. évi jogalkotási javaslatot (lásd: általános megjegyzések, 1.2. és 1.3. pont) az adott időszakban Európába érkező menekültek nagy száma indokolta, és az számos javaslatot tartalmazott a feltételek konkrét szigorítására a menekültügy és a bevándorlás területén.

A konkrét ügy szempontjából csak azok, a 2016. évi törvény szerinti szigorúbb feltételek relevánsak, amelyek a munkavállaló jogszerű tartózkodásának és foglalkoztatásának előzetes időtartamára vonatkoznak, a 11. §-ban megállapított egyéb feltételek azonban nem.

A tényállás és az alapeljárás rövid bemutatása

- 1 EN Törökországban született török állampolgár. 2013. május 24-én EN tartózkodási engedélyt kapott Dániában egy Dániában élő dán állampolgárral kötött házassága alapján. 2017. március 27-én EN dániai állandó tartózkodási engedély iránti kérelmet nyújtott be az Udlændingestyrelsenhez (bevándorlási hivatal, Dánia). Ebben az időszakban EN munkavállalói jogállással rendelkezett Dániában, és a társulási megállapodás – ezáltal pedig az 1/80 határozat – hatálya alá tartozott.
- 2 2017. november 10-én a bevándorlási hivatal megtagadta EN-től a dániai állandó tartózkodási engedélyt azzal az indokkal, hogy nem teljesíti a 11. §-ban megállapított feltételt, amely szerint legalább hat évig folyamatosan és jogszerűen Dániába kell tartózkodnia. A bevándorlási hivatal emellett többek között úgy ítélte meg, hogy EN nem teljesítette az ahhoz szükséges különleges feltételeket, hogy már négy év jogszerű dániai tartózkodást követően állandó tartózkodási engedélyt szerezhessen.

- 3 2017. november 14-én EN jogorvoslati kérelmet nyújtott be a bevándorlási hivatal határozatával szemben az ellenérdekű félhez, az Udlændingenævnethez (bevándorlásügyi jogorvoslati bizottság, Dánia). Jogorvoslati kérelmének alátámasztása érdekében EN többek között arra hivatkozott, hogy Dániában jogszerűen tartózkodó török munkavállalóként védelmet élvez jogi helyzetének az 1980. december 1-jén hatályos szabályokhoz képest bekövetkező romlásával szemben.
- 4 2018. július 18-án a bevándorlásügyi jogorvoslati bizottság helybenhagyta a bevándorlási hivatal 2017. november 10-i határozatát, megállapítva többek között, hogy az állandó tartózkodási engedély megszerzéséhez EN-nek meg kell felelnie a külföldiekről szóló (2016-ban módosított) törvény 11. §-a 3. bekezdésének 1) pontjában (hatéves jogszerű tartózkodás) és 11. §-a 3. bekezdésének 8) pontjában (az utolsó három évből két és fél év rendes teljes munkaidős foglalkoztatás) megállapított feltételeknek, amelyeknek azonban nem felel meg.
- 5 A felek egyetértenek abban, hogy a külföldiekről szóló törvénynek a határozat meghozatalának időpontjában hatályos, a 2016. május 9-i 412. sz. egységes szerkezetbe foglalt törvény szerinti, később módosított változata 11. §-a 3. bekezdésének 1) és 8) pontjában megállapított, az előzetes tartózkodással és foglalkoztatással kapcsolatos feltételek szigorúbbak voltak, mint az állandó tartózkodási engedély megszerzésének 1980. december 1-jén – az 1/80 határozat 13. cikkében foglalt „standstill” klauzula Dániában történt hatálybalépésének időpontjában – hatályos feltételei.
- 6 2018. október 15-én EN keresetet indított a Københavns Byret (koppenhágai körzeti bíróság, Dánia) előtt a bevándorlásügyi jogorvoslati bizottság határozatának megsemmisítése iránt, és az ügyet elsőfokú elbírálás céljából az Østre Landsret (keleti fellebbviteli bíróság, Dánia) elé utalták. 2022. február 2-án az Østre Landsret (keleti fellebbviteli bíróság) ítéletet hozott az ügyben, helyt adva a bevándorlásügyi jogorvoslati bizottság által a kereset elutasítása iránt előterjesztett kérelemnek. 2022. március 1-jén EN fellebbezést nyújtott be az Østre Landsret (keleti fellebbviteli bíróság) ítéletével szemben a Højesterethez (legfelsőbb bíróság) a bevándorlásügyi jogorvoslati bizottság 2018. július 18-i határozatának megsemmisítését és az ügy újbóli elbírálás céljából történő visszautalását kérve.
- 7 2020. október 15-i határozatával a bevándorlási hivatal 2020. október 15-ig meghosszabbította EN tartózkodási engedélyét. A határozat megállapítja, hogy a tartózkodási engedély Dániában való munkavállalásra és tanulásra jogosítja fel EN-t, és ahhoz a feltételhez van kötve, hogy EN érvényes útlevelemmel rendelkezzen.

Az alapeljárásban részt vevő felek főbb érvei

- 8 EN azt állítja, hogy a dániai állandó tartózkodási engedély megszerzése időbeli feltételeinek megszigorítása a munkavállalók szabad mozgása olyan új korlátozásának minősül, amely az 1/80 határozat 13. cikkében foglalt „standstill”

klauzula hatálya alá tartozik. Az állandó tartózkodáshoz való jog megadásának új feltételeit a „standstill” klauzula tárgyi hatálya alá tartozónak kell tekinteni, már csak azért is, mert az EUMSZ 45. cikk (3) bekezdésének d) pontja és a Szerződésnek Dánia Európai Közösségekhez való csatlakozásának időpontjában hatályos megfelelő korábbi rendelkezései kifejezetten kimondják, hogy a munkavállalók szabad mozgása magában foglalja az ahhoz való jogot, hogy a munkavállaló egy tagállamban történő alkalmazását követően meghatározott feltételek mellett az adott tagállamban maradjon. A török munkavállalók nem szerezhetnek olyan jogállást a „standstill” klauzula alapján, amellyel a „standstill” klauzula hatálybalépésekor még nem rendelkeztek, vagy amelyet [más szabályok alapján] később szereztek meg. A török munkavállalók ezért nem hivatkozhatnak az ahhoz való jogra, hogy munkával töltött éveiket követően az adott tagállamban maradjanak, azon végrehajtási jogi aktusokra támaszkodva, amelyeket az Európai Bizottság kizárólag az uniós munkavállalókra és/vagy uniós polgárookra kiterjedő hatállyal fogadott el. A török munkavállalókat mindazonáltal az adott tagállamban való állandó tartózkodáshoz való jog illeti meg az EUMSZ 45. cikk (3) bekezdésének d) pontjával és az azon nemzeti jogi rendelkezésekkel összefüggésben értelmezett „standstill” klauzula alapján, amelyeket nem kizárólag az uniós munkavállalókra, hanem a török munkavállalókra is kiterjedő hatállyal már elfogadtak az 1/80 határozat érintett tagállamban történt hatálybalépésének időpontjában.

- 9 EN azt állítja továbbá, hogy az állandó tartózkodási engedély megadása időbeli feltételeinek megszigorítása nem alkalmas a harmadik országbeli állampolgárok sikeres beilleszkedése biztosításának – a bevándorlásügyi jogorvoslati bizottság által hivatkozott – közérdeken alapuló nyomós okával kapcsolatos követelménynek való megfelelésre. Az állandó tartózkodáshoz való jog szigorúbb időbeli feltételei természetüknél fogva azokra a török állampolgárokra vonatkoznak, akik már jogszerűen tartózkodnak és dolgoznak az érintett tagállamban. Az időbeli feltételek megszigorítása ezért csupán azon tény kifejeződése, hogy „még hosszabb ideig való tartózkodás” és „még hosszabb ideig való munkavégzés” szükséges ahhoz, hogy a török munkavállaló az állandó tartózkodási engedély kiváltságában részesülhessen. A török munkavállaló előzetes tartózkodásának és foglalkoztatásának időtartama az általa egy adott időpontban elért beilleszkedés fokmérőjéül szolgálhat. Az állandó tartózkodási engedély megszerzésének időbeli feltételei azonban nem szolgálhatnak a sikeres beilleszkedés biztosításának eszközéül. Ellenkezőleg, az állandó tartózkodási engedély elősegíti a társadalmi kohéziót, és megteremti a fogadó tagállam teljes társadalmába tekintetében az odatartozás érzését. A sikeres beilleszkedés elősegítésének és biztosításának célját ezért az állandó tartózkodási engedély mielőbbi megadása szolgálja legjobban.
- 10 A bevándorlásügyi jogorvoslati bizottság azzal érvel, hogy az állandó tartózkodási engedély megszerzése lehetőségének a fent említett tartózkodási és foglalkoztatási követelmények révén való szűkítése nem tartozik az 1/80 határozat 13. cikkében szereplő korlátozás fogalmába. Mégpedig azért, mert egyrészt az állandó tartózkodási engedély megszerzésének feltételei nem érintik a török

munkavállalók 13. cikk értelmében vett munkavállalási feltételeit, és így nem befolyásolják helyzetüket, másrészt pedig a török munkavállalóknak az 1/80 határozat szerinti, a tagállamban való tartózkodáshoz való joga csupán járulékos jellegű a jogszerű munkavégzéshez képest, és nem terjeszhető ki a munkavégzést követő tagállambeli tartózkodásra. A bevándorlásügyi jogorvoslati bizottság véleménye szerint a török munkavállalók 1/80 határozat szerinti jogai nem hasonlíthatók össze az uniós polgárok szabad mozgáshoz való jogával.

- 11 Még ha az annak idején hatályos tartózkodási és foglalkoztatási követelmények megszigorítása a 13. cikk hatálya alá tartozó új korlátozásnak lenne is tekinthető, a követelmények mindenesetre alkalmasak arra, hogy a harmadik országbeli állampolgárok sikeres dániai beilleszkedésének érdekét szolgálják. A tartózkodási és foglalkoztatási követelmények alkalmasak arra, hogy mindkét érdeket szolgálják, mivel a követelmények célja annak biztosítása, hogy a dániai állandó tartózkodási engedély kérelmezője főszabály szerint köteles legyen bizonyítani, hogy jól beilleszkedett és aktív állampolgárként tevékenykedik a dán társadalomban, többek között azáltal, hogy több évig jogszerűen tartózkodik és dolgozik Dániában.

Az előzetes döntéshozatalra utalás indokainak rövid bemutatása

- 12 A Bíróság Toprak és Oguz egyesített ügyekben hozott ítélete (44. pont) szerint a tartózkodási engedélyek megadásával kapcsolatos feltételek módosítása az 1/80 határozat 13. cikkének hatálya alá tartozik annyiban, „[a]mennyiben ezek a módosítások érintik [a] török munkavállalók helyzetét”.
- 13 Az újabb ítélkezési gyakorlatban a Bíróság ehelyett olyan megfogalmazást használt, amely szerint a döntő tényező az, hogy a 13. cikk értelmében vett új belső intézkedésnek *„az[-e] a célja vagy hatása, hogy a munkavállalók szabad mozgásának az ország területén történő, török állampolgár általi gyakorlását azon feltételeknél korlátozóbb feltételeknek vesse alá, mint amelyek e határozatnak az érintett tagállam vonatkozásában történt hatálybalépése időpontjában irányadók voltak”* (lásd e tekintetben többek között: a Bíróság X ítélete, C-279/21, 30. pont).
- 14 Emellett a Bíróság többek között Bozkurt ítéletének 19. és 20. pontjában, valamint Ziebell ítéletének 66. pontjában megállapította, hogy az EK 39–41. cikkben elfogadott elveket a lehető legnagyobb mértékben ki kell terjeszteni az EGK és Törökország közötti társulás által elismert jogokban részesülő török állampolgárokra is.
- 15 Ziebell ítéletének 68. pontjában ugyanakkor a Bíróság azt is megállapította, hogy a mozgás uniós jog szerinti alapvető szabadságának alapját képező elvek kiterjesztését kizárólag az EGK és Törökország közötti társulás által elérni kívánt, a munkavállalók szabad mozgása fokozatos biztosításának megvalósítására irányuló, a társulási megállapodás 12. cikkében kimondott cél igazolja, amely cikk alátámasztja az említett társulás alapját képező, kizárólagosan gazdasági jellegű

célt. A Ziebell ítélet 69. pontjának megfelelően ebből az következik, hogy a tagállamok területén való szabad mozgás és tartózkodás alapvető és egyéni joga uniós polgárok általi gyakorlásának biztosítására irányuló tágabb célkitűzés, amely (lásd többek között: a Bíróság Lassal ítélete, C-162/09, 32. és 37. pont) a tartózkodási irányelv alapjául szolgál, nem vonatkozik az 1/80 határozatra.

- 16 A Bíróság azt is megállapította Bozkurt ítéletének 40. pontjában, hogy amennyiben nincs olyan konkrét rendelkezés, amely a török állampolgároknak maradáshoz való jogot biztosítana a tagállam területén, miután ott dolgoztak, az adott török állampolgárnak a rendes foglalkoztatás következményeként az 1/80 határozat 6. cikke által implicit módon, de szükségszerűen biztosított tartózkodási joga megszűnik, amennyiben az érintett személy teljesen és tartósan munkaképtelenné válik.
- 17 Úgy tűnik azonban, hogy a Bíróságnak nem volt lehetősége megvizsgálni, hogy az 1/80 határozat 13. cikkében foglalt „standstill” klauzula hatálya alá tartozó új korlátozásnak minősül-e az állandó tartózkodási engedély megszerzésének megnehezítése.
- 18 A fentiekre tekintettel a Højesteret (legfelsőbb bíróság) annak megállapítását kéri a Bíróságtól, hogy az 1/80 határozat 13. cikkében foglalt „standstill” klauzula hatálya alá tartozó új korlátozásnak minősülnek-e az állandó tartózkodási engedély valamely tagállamban történő megszerzésére vonatkozó új és szigorúbb feltételeket megállapító olyan nemzeti jogi rendelkezések, mint amelyekről az alapügyben szó van.
- 19 Az e kérdésre adandó igenlő válasz esetén relevánssá válik annak megállapítása, hogy a korlátozást közérdeken alapuló nyomós ok igazolja-e, az alkalmas-e a kitűzött jogszerű cél elérésének biztosítására, és nem haladja-e meg az annak eléréséhez szükséges mértéket (lásd többek között: a Bíróság X ítélete, C-279/21, 35. pont).
- 20 A Bíróság ítélkezési gyakorlata bőséges azon kérdést illetően, hogy miként kell értékelni az új korlátozásnak minősülő nemzeti szabály arányosságát az 1/80 határozat 13. cikkében foglalt „standstill” klauzulával összefüggésben (lásd többek között: Dogan ítélet, 38. és 39. pont; Genc ítélet, 51. és 52., valamint 66. és 67. pont; Tekdemir ítélet, 53. pont; Yön ítélet, 72. pont; A ítélet, C-89/18, 31–34. és 45–47. pont; B ítélet, C-379/20, 19–35. pont; legutóbb X ítélet, C-279/21, 30–39. pont).
- 21 Így a Bíróság megállapította, hogy a sikeres beilleszkedés minősülhet közérdeken alapuló nyomós oknak az 1/80 határozattal kapcsolatban (lásd: Genc ítélet, 56. pont).
- 22 A Bíróságnak azonban nem volt lehetősége megvizsgálni, hogy az állandó tartózkodási engedély megszerzésének szigorúbb időbeli feltételei, azaz a török munkavállaló érintett tagállambeli előzetes tartózkodásának és foglalkoztatásának

időtartamával kapcsolatos feltételek alkalmasnak tekinthetők-e a kitűzött jogszerű cél elérésének biztosítására.

- 23 Egyfelől a Lassal ítélet 37. pontjával összefüggésben értelmezett 32. pontjából az következik, hogy az állandó tartózkodás joga egyszerre olyan kiváltság, amely a tényleges beilleszkedéstől tehető függővé, és így annak jutalmazására, valamint a sikeres beilleszkedés biztosításának eszközeként használható. A Bíróság az Onuekwere ítélet 24. és 25. pontjában hasonlóképpen elismerte az állandó tartózkodás jogának mindkét aspektusát. Ebből az a következtetés vonható le, hogy mivel maga az állandó tartózkodás jogának megadása a munkavállaló sikeres beilleszkedésének biztosítására alkalmas eszköznek minősül, az állandó tartózkodáshoz való jog megszerzésének lehetőségére vonatkozó időbeli korlátozást a sikeres beilleszkedés biztosítására irányuló céllal ellentétesnek kell tekinteni.
- 24 Másfelől azt a követelményt, hogy bizonyos ideig a fogadó államban kell tartózkodni, általában olyan tényezőként ismerik el, amely befolyásolja valamely személy tartózkodási hely szerinti országban való beilleszkedésének mértékét és így az érintett személy számára a tartózkodási jogának elvesztésével és a kiutasítással szemben biztosítandó védelem mértékét (lásd többek között a tartózkodási irányelv 16. és 28. cikkét, az 1/80 határozat 6. cikkét, valamint az Emberi Jogok Európai Bíróságának az emberi jogok európai egyezményének [kihirdette: az 1993. évi XXXI. törvény] 8. cikkén alapuló, a kiutasítással szembeni védelemre vonatkozó ítélkezési gyakorlatát többek között a Maslov kontra Ausztria ítéletben).
- 25 A Højesteret (legfelsőbb bíróság) ezért annak megállapítását kéri a Bíróságtól, hogy a harmadik országbeli állampolgárok sikeres beilleszkedésének elősegítésére alkalmasnak tekinthető-e a jelen ügyben szereplőhöz hasonló állandó tartózkodási engedély megszerzésére vonatkozó időbeli feltételek megszigorítása.
- 26 A fenti ítélkezési gyakorlat elegendő értelmezési szempontot nyújt a Højesteret (legfelsőbb bíróság) számára annak konkrét értékeléséhez, hogy a dániai állandó tartózkodási engedély megszerzésének időbeli feltételei, azaz a tartózkodási és foglalkoztatási követelmények *meghaladják-e a cél eléréséhez szükséges mértéket* (lásd a közelmúltból: a Bíróság X ítélete, C-279/21, 39–46. pont).